

Előfizetési feltételek

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába

Egy évre	- - - - -	50 Ké
Hat hónapra	- - - - -	25 Ké
Három hónapra	- - - - -	13 Ké
Magyarország-Francaország	- - - - -	63 Ké
Egyéb külföldre	- - - - -	75 Ké
Egyes szám ára	- - - - -	1 Ké

TELEFON 98

TELEFON 98

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava

číslo 25448/III. a 1925

Felvető postahivatal: LEVICE

HIRDETESEK:

□ centiméterenként — fillér.

Nyitlári közlemények garmond

soronként — fillér.

Gyakori hirdetések és a veivők
összekötésében levő hirdető iratok
árengedményben részesülnek.

A köziratok a szerkesztőséghez küldendők
Képeknek vissza nem adandók
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
MINDEN VASÁRNAP REGGEL
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések: előfizetéseket a reklám-
cíkát a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Az autóvezetések körül

A közelmúltban Léva környékén egymást követték a súlyosabbnál súlyosabb autószerencsétlenségek, amelyek igen sok esetben a nagy anyagi károsodáson felül emberáldozatot is követeltek. Mindenki tisztában van azzal, hogy az autó veszélyes jármű, amely éppen ezért fokozott gondosságot és elővigyázatot követel mindenki részéről egyaránt. Nagyon sok szerencsétlenséget kellő óvatossággal meg lehetett volna előzni. Sokszor azonban a szabályszerű hajtásnál fontosabb a bravúr, a virtus, a könnyelműség és a megfontolatlanosság.

Nem mondjuk, hogy mindég csak is az autó vezetője a hibás. Megtörtént az is, hogy a sofőr minden rendőri előírást szigorúan betartott, szabályosan hajtott és minden erejével azon volt, hogy a szerencsétlenséget elkerülje és a karambol ennek dacára mégis bekövetkezett. Viszont azonban az is igaz, hogy nagyon sok autóvezető oly lelkiismeretlenül ül a volánra, hogy a legjobb lenne minden indokolás nélkül a hajtási engedélyt elvinni. Aki nem gondol az autóvezetésnél a saját és embertársai vagyonára, egészségére és életére, annak nem szabadna autót vezetnie.

Számtalan esetben megfigyeltük néhány autóvezető lelkiismeretlen, könnyelmű viselkedését. — Éjszaka jöttünk. Velünk szemben robogtak az illetők autói teljes, fényes lámpákkal. Dacára annak, hogy mi a kocsink reflektorait leoltottuk, ők ezt figyelembe nem véve a legnagyobb fényrel reánk világítottak, úgy hogy elvesztettük a tájékozódási képességet és csak a jó Istennek köszönhetjük, hogy össze nem ütköztünk. De hány és hány szerencsétlenség történik hasonló esetekben. Különösen a teherautóknál tapasztaltuk ezt a megfontolatlan vezetést. Nem tudjuk az autóvezetőt minek tartja ezt a könnyelműségét, virtusnak, hetykeségnek talán. — Hadd boszszankodjunk a másik, gondolja az ilyen nagy legény, mi pedig azt mondjuk: könyörtelenül felírni őket és feljelenteni a rendőrségenél.

Azt is láthatjuk, hogy sok autóvezető ki nem térne a világról sem. Sőt nevet azon a másik járművön, amely a veszélyes utszélen alig bírta kikerülni az árokba fordulást. Tapasztaltuk azt is, hogy egyes autóvezetők semmi pénzért meg nem engednék azt, hogy egy másik autó

Búcsú a Vörösökörtől

Temetjük kiürült telkedet. Idézzük régi lelkedet. Nagy-múltak izét-borsát. Ilyek feltámasztását! Avagy az utolsó 1/4-századot — melyet jól-rosszul a mi lábunk is végig botorított — hogy az egykor hangos-rangos őjjeled s nappalod nyomán a télen-nyáron, későn és korán nyitva tartott kis- és nagykapus voltodon . . . mennyi változás. Uras lak, hivatal, ütött-kopott üzlet-műhely-hodály. Nincstelenség menhelye . . . szintere voltál. S mindeközben mily bölcsen hallgattad a mellett lefutó halgatag élővíz furianturton folyó-csobogó némaságát; szemlélted nyitott szemmel kitört-betört üvegen keresztül tisztas Malmuok turbinás vaskerekének örökkön dübörgő, farkátharapó körbeforgását, tisztas. Programod: volt tovább-nézni, látni odátb Világnak folyását, egy Város képében annak hasonmását: Malon hid emberlőnkénti romlását s a megújulását, Népek áradó lótasát-futását — Tárgeyeset iskolágyerekek picéző halgatója — jaj! Halódók jajtalan mentellen bukását — s most várni: a helyedbelepő Utódnak (s ebben Makámánknak) jó-avagy balsorsát. De már nem: kezem ez irását. —

Kezdhethetnék előbb, a Csákyak, sőt a Dobók idejével. De csak az Eszterházyakkal, vagy ahogy a Gytkér mondta: a „lényes Eszterházy-nemzetséggel” indúlok. Akkortól, mikor ez a nóta járta:

megelőzze kocsijukat. Az ut közepére húzódnak s görbe vonalakat irnak le, csak azért, hogy lehetlenné tegyék az előzést. És ha ennek következtében megtörtént a baj, a karambol, ők kiabálnak a legjobban. Szerencsére a hatóság már ismeri az ilyen nagy eseteket és kirója reájuk a jól megérdemelt büntetést.

Nagyon sok autó a falvak és a városok utcáin meg nem engedett sebességgel robot keresztül. Sok elgázolásnak azután ez volt az oka. A segítség itt is csak az lehet, hogy feljelenteni a szabálytalanul hajtókat és megbüntetni.

Sok esetben azonban az is igaz, hogy az elővigyázatos sofőr nem oka a szerencsétlenségnek. Nagyon sok ember úgy megy az utakon, mintha vak lenne. Nem vigyáz. Nem törődik a jövő-menő autókkal. Megfontolatlanul az autók előtt szalad keresztül az uton. Gyermekeket a gondatlan szülők a forgalmas utcák közepén engedik játszani és szaladgálni, autókra kapaszkodni. Ha ilyen és hasonló esetekben elgázolás történik, azért nem lehet a sofőrt teletelössé tenni. Azt is megfigyeltük, hogy az utakon sok talusi gazda bár nagyon is jól meghallotta a kocsija után jövő autó figyelemzetítő tülkölését, még sem tér ki. Azzal sem törődik, ha az

Perec víze fojják csendesen!
Ez a nóánk Vörösökörben.
Gyere pajtás! segiccs danóni,
A labancot innét kirogni.

Ez volt a nóta, amivel Vak-Bottyán kurucái hívogatták a lévai legényeket a Salm gróf serege ellen. Mikor a dicső Fejedelem a legkedvesebb generálisának adományozta Léva Uraságát. Trencsén után volt már az idő. A Kis-Tapolcsányi bucsulakomán már elajándékozta Rákóczy az errefele eső birtokait, családi kincseit. Maga már visszavonulóban volt Ruténis, Lengyelország felé. De azért Bottyán János erősen tartotta magát a most már sejt birtokait is jelentő Garam mentén. A „segítő” lévai „pajtás”-okkal még nehéz feladatok elé állította a labancokat, mikor utolsó búcsút vett az Orbán-kápolna fölé borult nagy-Rákóczy-fától, úgy hogy azután — Via crucis! — egy önmaga fölprzszölte várba engedje be az ellent . . . Hogy a törökidőket kiszolgált puszkaporos torony jól vezette-e el a dolgot? azt sokáig — az éppen mult évekig szemlélte a lévai po'gar szemze a Kohány u'ca elején tátongett öblében a dűledező Várnak. A Perecparti Vörösökör szállót azonban az Öreg-nóta napjainkig fönntartotta.

Ahhoz képest is illett ez hozzá, hogy a harmadfélszáz estendón át mellte csöndesen elfolydogált Perecviz a partját megült s egyébként is régi híres szállóval „nagy-idők”-et láttaott. Nem csupán egy városnak építették. A Pozsony-Nagyszombat-Nyitra fe-

autó reászalad. De ha megtörténik a baj, akkor mindezért az autóvezető a hibás. A sofőr és a kocsis ellenséges szemmel nézik az uton egymást és ebből bizony igen sok karambol származik. Pedig az utak elég szélesek, azon mind a ketten elférnek. Nem ártana tehát néha egy kicsit a közönséget is kioktatni a helyes forgalmi szabályokra és ha szükséges, meg is rendszabályozni.

De vannak egyéb az autóvezetőknél és a közönségen kívül álló okok is, amelyek sok igen súlyos kimenetelű szerencsétlenségnek voltak már okai. Így például a kálnai vasúti átjárónál a sorompó hiánya. Egymás után itt karambol karambolt követett. Sok halottja és súlyos sebesültje volt már az itt történt szerencsétlenségeknek, de még sem történt intézkedés az illetékesek részéről, hogy a hiányzó sorompó felállítassék.

Ha mindnyájan, az autósok és a közönség egyaránt betartanák szigoruan és felelősen az előírt forgalmi rendszabályokat, akkor nem történe annyi sok autószerencsétlenség. A tudatlant ki kell oktatni, de azt, akinek kötelessége ismerni hivatásából kifolyólag az előírásokat és azokat nem tanulta meg, vagy azokkal nem törődik, azt meg kell büntetni. Ezt így kívánja a közérdek.

TÁLTOS

Irtta: RUDNÓY TERI

(2) Táltos hétköznapja.

Gyűrűdvár oldalán sorakoznak az istállók. Vízvezeték, cementlapok, minden usz tiszta alomszalm, zabbal adagolt szaraz takarmány, rendes csutakolás. Magas szürke fal az udvar körül és az udvaron túl is magas, szürke falak, ház ház mellett, köből a fal, köből a föld, a magas ég kis darabja sem változik, tán köből van az is.

Réggel korán, négyesével megrakott szekerek elől fogják őket, mellettük megy a két-lábu ostorral habó, habót kiált. Az indulás a legnehezebb. A megrakott kocsi belenőjt a földbe, nekikül a négy ló, mélyen vág inukba a szíj, szikrát hány a kövezeten a patájuk. Nem megy! Suhan az ostor, élesfogu féreg, mindenhova harap, habó, habó! Mégsem megy! Mély lélekzet, merevített erő, neki-

1. az utóbb említett s most lehetetlenül szűk utca baloldali kiszélesítésével a Preisch és a P.óhábia-sarok vonalában,

2. a Perehid felső oldalán levő gyalogjárónak kiegyenesítésével és

3. a Percpart belső partjának olyan nyíltan hagyásával, mely előkészíti a víz baloldali is kifejezendő csatornaparti sőtányt is.

Most, hogy az Őzör, a Város egyik leg-rebbit épületének telke a napokban végetért legfontos szerinti üresen áll: Mindenkinnek módjában van meggyőződni e soroknak a Város jövőjét illető helytállásáról. Variálva dudolván a régi nóttákat:

Perec vize fojjon csöndösen!
Óreg-nóta szólt így Őkörben.
Gyere pajts: Nótlánk fogjon meg:
Kebelére hittel borodj le.

Krónikás.

lől jövő árunak, állatnak, utasoknak századokon át volt egyik legkeresettebb pihenőtöjje. E'őkészítő hely a Bacs Krakkói kereskedelmi és hadászati u'oa a síkságról a hegyekre kapaszkodó: Bati-part előtti. Itt kellett alaposan megvizsgálni a kerekéket, ferhéceket, patkókat, lószerszámot, istrángokat. Itt kellett u'oszor jól látolni cizánypecsenyével, ludfertállyal, helyi termésű jó borocskával. Ami tu', Északra esett, az már ostyepka és szilovica volt. Amely egyébként nem kevésbbé kívánatos dolgoknak producerseivel is itt Lévánban lehetett találkozni. Ez az ölekezés azonban inkább az O'oszlában és a Bati-partnál binákozó Kékszóllóban . . . pont! a legelső kapaszkodónál esett meg. Mert a Nyugat felől érkezőket, arattartókat az Őkörben várta, bucsuzata Léva lakosa.

Itt várták a mindenkori Uradalm nagyhatalmu tisztjei a Vereb Kálna felől jövő delizánszpóstat. A városi kapitányok és Riza feőbíró Uraimék a gimnázium alapítását hozó királyi iratokat. A becsületes és nemessan privilegizált Céhmeister Uraimék a Gramontula küldött jókötésű áruik pengő ellenértékéit is az Őkörben szűszesztették öblös bugyellárisaikba. Legnyógy-felhősp itt várakozott a "huncut"-nak tisztelt nyugatibb kultúra termelte módos cikkekre. Tabáni suhanok, a műhelyek Siserehadaként produkált inasok serge itt látott megbámulni érdemes idegeneket, hallott elképedott idegen szavakat . . . amiket a 18. székulun hajtott Léva nervába is. Beszél erről a verses krónika:

Ity gondokkal somolyog a
Kalendarjrom Muttra:
Balog-idők? selyemvilág?
Porló divatjára.
Mikor csörög szán rőpillet
Urfit-dámtól bába,
S Öregék is . . . Szent gondokkal
Beálltak a táncba.

Hogy nálunk még Szállát mondtak:
Oroszlánt és Őkör,
Rova-roptak, farsangoltak
Egyállában éjt és nappalt
— No, találd ki a számokat —
Kettőt? — debiz: Öölt.

Atyámfik itt! Megtartások
Hogy e helyek szentek.
Kélsz előtt kuruc-Balog-
Brigádéros — egyet időbb
Barsi-Balogh-János csinált
ittén magyar-rendet.

A Követ-Úr az Őkörben
Apróza a csárdást.
Grózmamánkd, Frejleinoknd
Überhaupt . . . is deklamálván
A prusliokt leszerelve,
A Mellénykét dicséretve
Magyarosan megtisztelte
A lévat Szállát.

Urak közt osz! indignálván
Pozsony détdájd:
Bars-Hont táblabírával
Szép "magyarszót" kívánókkal
"Legnagyobb"-unk gesztusánk
Vetete itt ágadt.

A XIX. század elejének opponálásaiból Léva is kivette a maga részét. Ebbe, t. i. a reform országgyűlések munkájába, kapcsolódott bele a Vörösbőr. Ahová küldte a szomszédság: Hont megye és a Sárii és Vereblyi nemesek, utóbbiak a régi Verebly-megyei központjukban kialakított követi-utastársaságokhoz megbízottait.

História emlékeztet! Emberekhez, dolgokhoz, tárgyakhoz fűződők Vajhon jut-e egy darab vörös márványtábla számúra a Vörösbőr helyére épülő Percpart új palota falába?

A kései krónikásnak talán lehet egy pillantása erre. Várostörténeti szemüvegen át! Ahhoz képest, hogy ezeket a beszédes dokumentumokat az utóbbi városfejlesztés nyomtalanul tünteti el. Csak a törökidőkre emlékeztető Császár- és Balaasa-kepukra mutatunk rá a Pisch- és Munk-házak építése során. Ide akarjuk sorolni a most lebontott ősrégi vendéglőadó helyére kerülő építkezést is. Ahol egyben rá kell mutatni arra a városfejlesztő aközgösségre, hogy az új épülettel kezdve egy maróben új u'covonalat is ki kell képezni: a Vasutól a város közepébe kanyargott Szepesi-utánk a Simor-utcába torkolló egyenes folytatásában. Ami azután egyjelentőségű:

Nemzetiségi demografia és kisebbségünk

(4)

Révay István előadása a JMKT népművelő estjén

A szóbanforgó szempontokból három főcsoportra osztályozhatjuk kisebbségi lakosságunk tömegét. Először az egységesen magyar és tekintélyes magyar kisebbségekkel rendelkező helységeiben lakók csoportjára — ilyen állandóan magyar jellegű helység van a köztársaságban 759. Másodsor a négy magisztrátusi város: Pozsony, Kassa, Ungvár és Munkács nagyobb városi magyarságára. E négy nagy városunknak különálló nemzetiségi helyzetük van. Összekötő vonaluk mintegy tengelyként választja el a magyar vidékeket a szlovák és ruszin vidékektől, ezen fekvésük és központi mivoltuknál fogva ugyszólván gyűjtömedencéi a különböző nemzetiségű vidékek beáramlóinak. És végül harmadik kisebbségi főcsoportunk a szlovák és ruszin nyelvterületeken elszórtan élő magyar szórványok és családok csoportja. A városi magyarsághoz számítana tulajdonképpen még a magyar nyelvterülettel teljesen összefüggő magyar jellegű városok: Komárom, Érsek-Ujvár, Léva, Losonc, Rima-Szombat, Rozsnyó és Beregszász magyarsága is, de ezen városok annyira szervesen függenek össze a nyelvterületi magyarság életével, hogy magyarságuk inkább a nyelvterületi magyarsághoz számítandó. A nem magyar vidékek magyar lakói is osztódnak: városi magyar lakókra — mint például Nyitra, Besztercebánya, Igló, Eperjes vagy hasonló városok magyarsága; a magyar nyelvhatár mentén található 10—15 százaléknyi erős szórványokra — mint például az Érsek-Ujvár feletti Alsó-Szólló, vagy a Léva melletti Horhi, stb. zárt magyar csoportjai, azután gyengébb szórványokra és szerteszórtan élő egyes családokra. De mivel ezek nemzetiségkultúrális helyzete végéreményben azonos, együttesen vehetők számba.

Nézzük így osztályozottan először a magyar adatok mutatta assimiláció arányát és hatóvonalait:

	Az őszl- kosság szá- porulata	a magyarság 1890—1910	a magyarság felüli szá- porulata
a 759 magyar jellegű helységben	13%	18%	5%
a négy városban	51%	139%	88%
a szlovák és ruszin, vagyis szláv vidéken	15%	130%	115%

Ez arányszámok mutatják, hogy az arányon felüli térhódítás broszlánrésze a szláv vidékeken ment végbe. Mert míg a nyelvtér-

rületen az arányonfelüli magyar szaporulat a 20 év alatt csak 5 százalékos volt, addig a nem magyar, vagyis szláv vidék arányonfelüli assimiláltjai az erre a vidékekre beáramló magyarsággal együtt 115 százalékos többletet tett ki. A magyar nyelvterület 5 százalékos arányonfelüli többletszaporulata egészen természetesnek tekinthető. Egy oly vidéken, hol döntő arányú többség él együtt gyenge kisebbségekkel, a döntő súlyú többség vonzása és csekély arányonfelüli emelkedése magától értetődő. Érthető és magyarázható a négy város magyarságának ugrásszerű emelkedése is, az államnyelvet erősítő intézmények, katonaság, központi hivatalok és az ezek nyomán terjedő magyarosodás által.

Abszolutszámokra átszámítva ez arányszámokat a következő eredmény adódik:

Arányon felüli többlet magyar lett a 20 év alatt:	
a 759 magyar jellegű helységben	27,475
a négy városban	33,644
a szláv vidéken	138,316

összesen: 199,435

vagyis kereken 200,000 fő. Most ezt a 200,000 főnyi többlet-magyart — kik a nem magyar anyanyelvűek kárára lettek magyarrá — hányadszerint elosztva, 69 százalékuk esik a szláv vidékre, 17 százalékuk a négy városra és 14 százalékuk a magyar nyelvterületre. Ezen adatok két megállapítást szolgáltatnak: 1. hogy abba a helyes megvilágításba helyezik az államfordulat előtti erős magyar assimilációt, hogy az legnagyobbbrészt a nem magyar vidékre terjedt, 2. hogy a magyar nyelvterület szinte teljesen magyar volta nem magyarosodás eredménye.

Az államfordulat eredményezte változásokat és korrekciókat az az 1921. évi népszámlálás adatai voltak hivatva kifejezni. Csoportonkénti vizsgálódásunkat folytatva, ezt a csehszlovák adatok mutatta változások mérvét egy ábrázolhatjuk legvilágosabban, ha három kisebbségi főcsoportunk ezen újonnan alakult abszolutszámait ugyan-csak az 1890. évi abszolutszámaikkal hasonlítjuk össze. Helytálló lehet ugyan bizonyos mértékben az az esetleges ellenvetés, hogy egy hasonló szembeállításnál nem lehet az 1890-es adatokból ki-

rakkol a Táltos is, feltépik a szekeret a földből, robajjal indul a súlyos teher, utána lazulón állanak a keramit kőköcskái, gördül a kocsi, majd lassan, kinban mászik az utcán, csengő villamosok, bugó autók között. Táltos nem néz sem jobbra, sem balra, nem ijedezik, ismeri mindezt jól. A vasúti sínknél megállnak, szuszogó kétlábuk hordják le a ládákat, aztán waggonból megint telekarakják a társzekeret, indulnak megint. Hahó, hahó! Na, még egyszer! — Hahó, hahó! Nyeeee...

Táltos el, Virág van befogva. Virág fiatal kancsa, szakadóság húzza magát, minden napul homályosodik a szeme, az egyik már sűrűsödik, fehéredik, hiálvóban a szivárványos pupillája. Táltos csak bupolás, gömbölyű farát látja, egyenes két lába dagadt inu szék. Farkának néha szuhintását érzi. Ha lehet fejt virág oldalánál üti. Ejjel hallja a nyiritését az istállóban. Megismerré ezer körül is! Akkor nyugtalan lesz, ágaskodó, ide oda kapkodja a fejét. Mélyhangú, reszketős, megszakadó horkolással felel. Indulna Virághoz két lábán állva, de szuhint feleje az oltáiú kétlábú és rákiált, hogy: Nyughass teee...!

Pontosan mért adagban kapja az eleségét, száraz abrakot és ropogó zabot. Zsédet soha. Nem is élt már benne emléke mezőnek, jóízű, friss herének, szabad vágatásnak, csak néha száll fel benne ismeretlen nyugtalanság, tuszsi reggeleken, mikor a messziről jött szélbe mártja a fejét szimatolva. Alaktalan, névtelen felkötődő végyódás.

Nemrégiben a nagyvárosi utcán lehajtott fejével mint ment, szorosan melléje falusi kocsi került. Biztosan falusi volt, mert a saraglyába friss gombos here volt bekötve. Először nem látta, csak furcsa és nyugtalanító, ismerős szagot érzett. Szeme tégramedve, mördületlen pupillával a zöld színt. Akkor birtelen nagyrynyitott szájjal bekapott a takarmányba. A következő pillanatban elgurult mellőle a kocsi. Forgatta a szájában, kóstolgetta az izét, nem nyelte le gyorsan és nyúlós, fehér nyál szaladt kétoldalt a száján. Emelt feje szimatolt, lábait táncosan

emelgette. — Az istállóban hangosan, hívogató, soká szölongatta Virágot.

Egy este mikor már mindenki rég a helyén van, jön a kétlábú aki csutakolni szokta, kivetési az udvarra ahol a holdfényben könnyű kocsi áll. A nyakát verdesi, csitítgatja, aztán könnyű szerszámot tesz a nyakára és egy másik négylábával befogja. Nem Virággal! Miért nem Virággal?

Nyitva a nehéz vaskapu, lépésben, csendben mennek ki rajta, csak hinn sieteti őket a kétlábú patlogó ostorral. Fehér homlokka, sötét háttal, kéken és feketén állnak a házak a holdfényben, kíváncsi szemekkel. Mennek ismeretlen utcákra, his házak lépnek a nagyok helyére, lassan ezek is elmaradnak, sötétség tárukozik körülük, egyszerre megszűnik a paták pattogása, a keramitól puha, poros utra léptek a lovak. Hűvös hullámmással lera a szél, kitágult a világ határa, különböző, nyugtalanító szagok jönnek messziről, Táltos merev nyakkal, rugalmas lábbal lépked, párpa lett az igásóból, szalad a könnyű kocsiával, büszkén hánnya a farát.

Fauba érnek. A csend rejtőző rőfögést, mozgolódó szárnycsattogást hoz az ólak felől, az istállóból tompa lábdobogást. Ezekbe az istállóba reggelenként éles fényvel, kisablakon át tör be a napugár a benne hínatkozó zövdongólegyet ringatva. És reggel fényesség uszik a messzelátó réteken, ezek a rétek most itt alszanak körülötte a sötétségben, éleles szagokat lehelnek. Ez jó, ez kell, itt nincs köből a föld, meg köből az ég, itt a Táltos szabadon vágathatna Virágot után! Virág...

Horkanya megáll a Táltos, nyihogva panaszos kiáltást meneszt az égnek, panaszosat, megismerőt, aztán dobja magát előre, azzel a mozgással ahogyyan mondatatlanul sok évvel ezelőtt vad, szabad lovak nyargalásztak.

Fa, hokor ugrik el mellőle, ijedten, hahózza áll a kocsi a kétlábú, rá sem néz a Táltos, most nem is gondol rá, hogy ő, az erősebb, mert most nem ez a fő! — Az erős, a szabad Táltos felébredt!! (Vége)

KÜLÖNFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR

- Febr. 28. A Lévai Kaszinó Szűdy Nándorné-zongora hangversenye.
Márc. 4. csütörtök délután 5 órakor az Árvaház választmányi ülése.
Márc. 7. este 6 órakor a lévai Kath. Kör bőjti kultürestje.
Márc. 14. Délután 4 órakor a Férj Mária Kongregáció színelőadása a Kat. Körben.

— **A városi tanács ülése.** A városi tanács csütörtökön este ülést tartott. A tanács ezer koronát szavazott meg a komáromi Jókai szoborra egyhangú határozattal. Az állami polgári iskola 1936. évi zártszámát letárgyalta és elfogadta. Tudomásul vette a tanács, hogy a lévai áll. polgári iskolát körzeti polgári iskolává szervezik át. A város a körzeti polgári iskola céljára is rendelkezésre bocsátja az épületet a tulajdonjog fenntartásával. Egy konkrét eset kapcsán a tanács elhatározta, hogy a jövőben a sportegyesületeknek csupán kivételes esetekben, nagyobb országos bajnoki vagy nemzetközi versenyek rendezésénél ad a város erejéhez mérten segítyt. A gyalogjárda építésekre 300 ezer K átmeneti kölcsönt vesz fel az országos választmány jóváhagyásával. A városbíró bejelentette, hogy a villamostelepen váratlan rovarcsalást tartottak és mindent rendben találtak. A városi fásítás mindezzel érdeklében egy bizottság ankétet tartott, midőn elhatározták, hogy legelősorban is a Stefánik utcának egységes fásítást ajánl és csinos kivitelű vasrácsokat alkalmoz a fák körül, továbbá pedig újabb padok és szemégyűjtő kosarak rendezését határozta el.

indulni, mert magyar assimiláció volt már előbb is. Ezzel szemben azonban kétségtelen az, hogy a fokozottabb magyar assimiláció csakis az 1867-es kiegyezéstől kezdődőleg datálódik és hogy a kiegyezés és 1890 közötti 20 esztendő folyamán végbement assimiláció erejében és eredményeiben messze elmarad a következő 20 esztendő, az általunk vizsgált 1800 és 1910 közötti időszak assimilációjának mértékétől. Az 1890 és 1921-es adatok szembeállíthatóságát tehát erős mértékben megfelelőnek lehet mondani.

Lássuk hát őket:

	a 759 magyar jellegű helységben:	a négy városban:	a négy szláv vidéken:
1890-ben volt magyar	594,800	38,166	120,441
1921-ben	627,452	44,513	66,552

Mit mutatnak e számok? A szláv vidéken nemcsak, hogy eltűnt az őszmagyar arányonfelüli szaporulat 69 százalékát kitevő magyar többlétszaporulat, de még az 1890. évi állag fele is, mert e szlovák és ruszin vidékeken 120,000 magyar helyett csak 66,000 számláltott meg. A négy város magyarsága ugyiszólván azonos maradt. Itt a városok esetében különben legkevésbé reális a kétféle adatok összehasonlítása, mert bizonyos, hogy bennük ment végbe a lakosság legnagyobbmrvű kicsérélődése. Bizonyos az is, hogy a magyarság államfordulatelőtti ugrásszerűen felfejlődött szaporulatának eltűnése nagyrészen ezen körülmény terhére irandó. A 759 magyar jellegű helység tekintetében az összehasonlítás azt a végeredményt adja, hogy ezek magyarsága 10—15 százalékot veszített, illetőleg hasonló arányú réteg festődött bennük át nem magyarrá. Tudnillik e 759 helységben az összlakosság szaporodott 1890 és 1921 között 14.7 százalékkal, a magyarság pedig 1921. évi eredmény szerint csak 5.4 százalékkal. A két szaporulati hányad között — a magyarság kárára mutatható különbség 55,316 lelket tesz ki, mihez ha hozzászámítjuk az e magyar helyeken kétségtelenül megvolt államfordulat előtti valamelyes arányonfelüli magyar szaporulatot, kijön a 10—15 százalékos lemorzsolódás.

Az államfordulat után bekövetkezett statisztikai változás mérlege az 1921. évi adatok szerint tömören tehát a következő: 1. a magyar helysége: 10—15 százalékos lemorzsolódása, 2. a négy város: visszaesés hozzávetőlegesen az 1890. évi állapotra, 3. a szláv vidék: visszaesés az 1890. évi állapot felére.

Ez a sokban magyarázható visszaesés azonban nem állott meg sajnos az 1921. évi népszámlálással, hanem meglehetősen erős iram-

ban folytatódott az 1930. évi számláláson. Utóbbi számlálás eredménye a következő további visszafejlődést mutatja:

	a 759 magyar jellegű helységben:	a négy városban:	a négy szláv vidéken:
1921-ben volt magyar	627,452	44,513	66,552
1930-ban	606,547	40,454	34,459
a veszteség:	20,905	4,095	32,093

E népszámlálás ezek szerint még a magyar helységek összességében sem mutat fel magyar szaporulatot, hanem ellenkezőleg mindhárom csoportunknál nagyon jelentékeny fogyatolagos veszteséget regisztrál. Az együttes veszteség a három csoportnál 57,057 lélek, mely hányadok szerint 56 százalékban a szláv vidékre, 7 százalékban a négy városra és 37 százalékban pedig a magyar nyelvterületre esik. Ez utolsó százalékszám azt a kedvezőtlen tényt jelenti, hogy a statisztikai számadatok fejlődése azt mutatja, hogy a magyarságtól való elorientálódás — miután a szláv vidékeken már teljesen leredukálta a kisebbségi magyarság számát — erőteljesen betört a magyar vidékekre is.

Még csak ideiktatom, hogy a kisebbségi magyarság a két csehszlovák számláláson milyen arányban oszlott meg három főcsoportjára:

	a 759 magyar jellegű helységben:	a négy városban:	a szláv vidéken:
lakott a magyarság			
1921-ben	85 % -a	6 % -a	9 % -a
1930-ban	89 % -a	6 % -a	5 % -a

Az eloszlódás, mint látjuk kedvező, mert legnagyobb részünk zártan, tömegesen lakik.

Ezekben ismertük meg belső erőviszonyainkat és statisztikánkat. Most állapítsuk meg meg kisebbségünk kifelé való hatóerejét, más nemzetiségek és népekhez viszonyított súlyát és ezután átérjük településszerinti helyzetünk ismertetésére, hol a számszerű felmérésünkkel imént nyert inkább pesszimiztikus kép majd mindenesetre jórészen visszabilen.

Micsoda viszonylagos sulya van a mi 700—750,000 főnyi csehszlovákiai magyar kisebbségünknek a népek és nemzetiségek életében? A $\frac{1}{4}$ millió számot ugyanis mindenesetre elérjük, ha az 1930. évi kerekben 692,000-es fejszámunkhoz a közel 28,000 rendezetlen állampolgárságu magyart és az azóta történt szaporulatunkat hozzászámítjuk. Nemrég mutatta ki éppen a statisztikai hivatal, hogy csak 1930 és 34 között 25,938 fővel gyarapodott a köztársas-

— **A Lévai Iparos Olvasókör évi rendező közgyűlése** ma délután 2 órakor tartja a Honvéd utcai helyiségében.

— **Közgyűlés.** A Keresztény Munkás Egyesület ma délután 4 órakor a Barai u'cai helyiségében évi tisztújító közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait ezután is meghívja az elnökség.

— **A Lévai Nőegylet** március 4-én, csütörtökön délután 5 órakor választmányi ülést tart, amelyre ezután hívja meg a választmányi tagokat a vezetőség.

— **A Lévai Kaszinóban** ma este 6 órakor tartja Szűdy Nándorné Dáncs Líli zongorahangversenyét. A fiatal művésztől, aki rövid lévai tartózkodása óta is többször mutatta meg zenei tehetségét. A következő gazdag műsorral fog szerepeltetni: 1) Händel: Preludium. 2) Beethoven: Mondschain szonáta. 3) Brahms: Rapszódia. 4) Chopin: Scherzo cis moll, Liszt: a) Les jeux d'eau, b) Waldesranschen, Debussy: a) Danx arabesque, b) Clair de Lune, Dohnányi: a) Schatawalzer, b) Capriccio. Belepítidj nincs.

— **Sulyos autókarambol Léva mellett.** Folyó hó 23-án, szerdán este Pethő Sándor varányi ref. lelkész Sándor nevű fiával motorkerékpáron Léváról hazafelé igyekezett. A motorkerékpárt a lelkész fia ifjú Pethő Sándor, gimnáziumi tanuló v. zette. A lévai Öbhegy szőlőknél egyszerre felbukkant előttük Novy Ferenc, lévai lakos tulajdonát képező teherautó, melyet Lohoczky József sofőr vezetett. Ifjú Pethő Sándor motorkerékpárjával a teherautó elől ki akart térni, azonban járműve a sáros, mly kerékágásokban megeszezt, azokból nem tudta a kerékpárt kivezetni s így az időközben odaérkezett teherautó eldöntötte a motorkerékpárokat. Mind a kettőn leestek a teherautó alá. A teherautó sofőre, aki előre látta a bekövetkezendő szerencsétlenséget, minden erejével a kocsi lefékezni akarta, de már

ezzel sem tudta elkerülni a szerencsétlenséget. Pethő Sándor ref. lelkész a kerek alá került és amikor az autó megállott, a szerencsétlenül járt lelkész csak a teherautó felemelésével sikerült kihúzni a kerek alól. A motorkerékpárt vezető ifjú Pethő Sándor a teherautó kerekai közé esett és így csak kisebb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt lelkész fiával együtt a lévai kórházba szállították, ahol az igen súlyosan és életveszélyesen megsérült édesapán azonnali műtétet hajtottak végre, állapota bár igen súlyos, de túl van a veszélyen. A fiát első segélynyújtása után házi kezelésbe bocsátották el. Az ügyben a hatóság nyomozást indított annak kiderítésére véget, kit terhel a felelősség és súlyos kárból ügyében.

— **A Lévai Kath. Körben** március 7-én, vasárnap este 6 órakor tartja saját épülete nyagtermében szórásos böjji kulturstélyét. Hájdu Lúács dr. komáromi beacés tanár A pápaság és a magyarok címmel tart előadást, Lányi Babi énekei Kleiszner Pál zenetanár zongoraisérete mellett és Janson Jenő tanár az újabb magyar költészetből szaval. Belepítidj nincs. A tagokat és vendégeket ezután hívja meg a rendezőség.

— **Értesítés.** A Léva és vidéke méhézag egyesület értesíti összes tagjait, hogy márc. hótól kezdődően minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Vojnarovszky féle vendéglőben taggyűlést tart. Március hó folyamán küldik el összes megrendelőinket, ezért a március 7-iki első gyűlésen szíveskedjenek számaegyleteiket bejelenteni.

— **Házasság.** Knapp Mária és Unger László Budapest, e hó 21-én házasságot kötöttek.

— **A Lévai Dalárda** f. hó 24-én este tartotta meg évi közgyűlést a Kaszinóban. Józsefcsek Géza elnök üdvözölte a nagy számban megjelent tagokat, majd Guba János dr. igazgató jelentését terjesztette elő a Dalárda múlt évi működéséről. A zárásmadás és a költségvetés tárgyalásával ért véget a közgyűlés.

— **Ma ötödikszór adják a „Csárdás” operettet.** A Lévai Kath. Kör pompásan összejátszó operettagyűlése ma délután 4 órakor közbizánatra ötödikszór adja elő a nagykörű Csárdás operettet. Sim a darabnak, sem az előadásnak nem kell reklám, a közönség sietve vásárolja a jegyeket elővételben. Számozott helyek.

— **A Lévai Izs. Hítközség** vasárnap tartotta a Chewra, illetve temetkezési egyleti és küön az aggenhási választásokat, a tagok óriási érdeklődése mellett, amit ni sem bizonyít jobban, minthogy 211 érvényes szavazatot adtak le. Két lista volt forgásban és az a lista győzött szótöbbséggel, amelyiken Schuch Ignác volt elnöknek jelölve. — A „Ch wra Kedicsch” temetkezési és betegápolási egylet vezetősége: elnök Schuch Ignác, I. alelnök Deutsch Rszab, II. alelnök Szemere Ármán, titkár Fodor Adolf, pénztáros Weisz Ignác, gondnok Hochberger Vilmos, ellenőr Rosenberg Herman. Választmány: dr. Blag Sándor, Bernáth Adolf, Deutsch Elemér, Deutsch Isz, Engel Gyula, dr. Fischer István, Fischer Vilmos, Fried Gyula, Harsovics Ignác, Kertész Lajos, Kaiser Géza, Knapp Gyula, Kugler Mánó, Löwinger Frigyes, Pori József, Pogorz Árpád, Ritmann Izidor, Roth Ignác, Rónai Emil, Schück Gyula, Strasser Samu, Stern József, Tókecs Samu, Vas Jenő. — Az izs. aggenház egyesület vezetősége: elnök Adler Gyula hítk. elnök, ügyvivő elnök Schulcs Ignác chewra elnök, ügyv. alelnök Raitmann Izidor, pénztáros Feldmann Ármán, ellenőr Rosenberg Herman, gondnok Pick Éde. Választmány: Deutsch Elemér, Freyer Mór, Knapp Gyula, Knapp Géza, Muok László, Pick Endre, Preisch Viktor, Reitmann Sándor, Schwartz Fülöp, Schlesinger Béla, Szauer Izidor, Strasser Samu, Sugár Mór, Weiberg László, dr. Weisz László.

— **Utazási és vizunkedvezmények a b.pesti mezőgazdasági kiállításra.** Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, amely az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március 17—22 napjain rendezendő

ság magyarsága. Háromirányú hozzáhasonlítással mérhetjük meg ezen kifelé való sulyunkat: mégpedig ha számukat viszonylagosan hozzámérjük 1. a köztársaság lakosságának számához, 2. az összmagyarság számához és 3. ha összehasonlítjuk más európai kisebbségek számerejével. Az összmagyarságban való arányrészünk megállapításánál csak a dunai utódállamok magyarságát vesszük figyelembe, mert az Amerikában élő és a világ különböző tájain szétzórta magyarság nem képvisel a dunai államok magyarságaihoz hasonló politikai hatóerőt.

Sulyos erőkitetésre és alapos önvédelmi megszerveződésre ösztönöz a köztársaságban való aránylag gyenge számarányunk. 1921-ben 5.57 százalék, 1930-ban 4.78 százalék volt a csehszlovák állampolgárságú magyarok aránya, vagyis átlagosan körülbelül 5 százalékát tesszük ki a köztársaság lakosságának.

Feltétlenül javul a benyomás, ha az összmagyarság számához hasonlítjuk számunkat. Magyarországon 1930-ban a magyarok száma 8,001,112-öt tett ki, vagyis kereken 8 milliót, Romániában ugyancsak 1930-ban 1,370,000-et, Jugoszláviában a legutoljára közzétett adatok szerint 4,700,000-et, Ausztriában volt 1934-ben kereken 10,000 belföldi és 8,000 külföldi magyar, vagyis összesen kereken 20,000. E magyarságoknak a mi magyarságunkkal együtt 10,580,000-es összegének, mi, a csehszlovákiai magyar kisebbség 7 százalékát tesszük ki, vagyis közel tizenötöd részét.

Már tekintélyt kölcsönözve lesz azonban sulyunk, ha számunkat más közismert európai kisebbségek számához hasonlítjuk. Kevesen tudják például, hogy számunk közel áll a svájci franciák számához, hogy számunk egyenlő a nagy nemzetközi porondon sokszor szereplő németországi lengyelek számával. Hogy számunk lényegesen meghaladja az ugyancsak sulyal emlegetett olaszországi jugoszlávok, olaszországi németek és svájci olaszok, vagy például az önkormányzati jogot bíró csehszlovákiai ruszinok és a híres finnországi svéd kisebbség számát. Hogy többen vagyunk, mint a walesi és skóciai kelták együttesen, vagy a spanyol- és franciaországi baszkok ugyancsak összesámítva. Tehát nemzetközi tradícióval rendelkező népcsoportoknál és nagyhatalmak jelentős szerepet játszó kisebbségeinél vagyunk erősebbek.

Sulyunkat ezen háromirányú hozzáhasonlítás összegezése alapján önbizalomkeltőnek és feltétlenül számottevőnek kell itélnünk.

Számszerű felvételénél precízebb képet kapunk kisebbségünk

helyzetállományáról, ha állagát területi alapon vesszük fel. Láttuk, hogy kisebbségünk lakhelyszerinti elosztódása kedvező, mert csaknem 90 százalékunk lakik tömegesen magyar jellegű helységeken. Nézzük most, hogy ezen magyar jellegű helységek miként fekszenek földrajzilag: zártan vagy szétszórtnan? Fennmaradási ellenállóképességünk szempontjából kedvezőnek vagy kedvezőtlenül?

Magyar jellegű helységeknél, a törvényes rendezésnek is megfelelően azokat értjük, melyekben legalább 20 százaléka magyar lakik. Mint már az előzőkből tudjuk 759 ilyen helysége van a Köztársaságnak. Ezekben ugy 1921-ben, mint 1930-ban megütötte a magyarság a 20 százalékot. E 759 helységhez még vagy 6 helyiséget kell hozzászámítanunk, hol 1930-ban a magyarság alul maradt a 20 százalékon, de előző adataik alapján jelenlegi adataikat okvetlen átmenetinek kell tartanunk. Ez a 100 százaléktól egészen le 20 százaléki fokig magyarságot magabafoglaló 765 helységet alkotja kisebbségi nyelvtérületünk.

Mind a 765 helység Szlovenszko és Podk. Rus déli felén terül el, végig a déli magyar határ mentén és vidékén — hol szélesebb, hol keskenyebb sávban, többhelyütt benyulva a két ország-rész belső területeinek irányába is. Földrajzi fekvésük vidékenként nemzetiségileg kedvezőnek mondható, mert a 765 helység közül 720, vagyis 94 százalékuk alkot — ha hosszu és néhol keskeny is — de mégis egységes területet. Olyan zárt területet, melyet elég jelentéktelenül tüzelnek csak meg nem magyar jellegű helységek. A további 45 helység, vagyis a helység 6 százaléka nyelvszigeteket alkot, de ezek általában szintén az egységes kisebbségi nyelvtérület északi nyelvhatárához közel fekszenek és azok hatószeráján belül esnek.

Az ország déli határvidékén végighúzódo nyelvtérületünk folytonossága két helyen szakad meg. A kékkői járásban egy mindössze két község kataszteri területe által alkotott keskeny folyosóval és Kassa alatt. E két helyen, valamint nyelvtérületünk nyugati csúcsa felett Pozsonynál a szlovák nyelvtérület leér a magyar országhatáráig. Egységes nyelvtérületünk szerint három nagy tömbből áll: a nyugati legnagyobb részéből, mely Pozsony alól a kékkői járás közepéig húzódik, azután a középső részéből, mely innen kezdődőleg egészen Kassa alá ér és a keleti részéből, mely a Kassától délkeletre fekvő vidéktől a csehszlovák-magyar-román hármashatár vidékéig terjed.

(Folyt. köv.)

mezőgazdasági kiállítására íránt a külföldi részéről megnyílvatult, a rendezőbizottság minden lehető megtett az irányban, hogy a kiállítás külföldi látogatói minél kisebb költséggel utazhassanak a kiállítás megtekintésére. Ennek érdekében 9 állam (Csehország, Jugoszlávia, Románia, Ausztria, Bulgária, Görögország, Lengyelország, Olaszország, Törökország) területén különféle 25-65 %-ig terjedő utazási és hszai vizumkedvezményeket eszközölt ki a rendezőbizottság, amelyeket a kiállítási igazolványok sábján bárki igénybe vehet. A kiállítás alkalmából március 11-22-ig a kiállítási igazolvány és utlevél felmutatása mellett, vizum nélkül lehet Budapestre utazni. A vizumot utólag 250 Pengő kezelési költség felfizetése mellett kell megszerezni a kiállítást megelőzően a külföldiek ellenőrző országos központi hatóságánál (Budapest, IX, Fővámplata) a kiállítási napokon pedig a kiállítás területén működő utlevélkirendeltségnél. Az összes magyar vasutakon és hajókon március 11-22-ig Budapestre a határtól feláru menetjeggyel lehet utazni és ugyancsak feláru menetjeggyel lehet Budapestről vissza, vagy bármely más irányban és határállomáson át elutazni március 17-31-ig. E kedvezmény bármely vonatnem és kocsiosztály használatánál érvényesül. Az utazást idejével, valamint visszamenet egy-egy ízben meg lehet szakítani. E kedvezmények igénybevételére jogosító kiállítási igazolványokat Pozsonyban a Nagybirtokok, Birtokok és Bérlek Országos Gazdasági Egyesületénél (Sienkiewiczová 2) lehet beszerezni. Az igazolvány a kiállítás kétszeri díjtalan megtekintésére jogosít.

— 18 szlovenczkói járásban 1756 holdon engedélyezték a paprikatermelést. A földművelésügyi minisztérium már kihirdette a szlovenczkói paprikatermelés vidékeinek és vetési területeinek megállapításáról szóló rendeletet. Kereskedelem céljára a rendelet értelmében csak az érsekújvári, ogyallai, párkányi, szelizi, ipolyvási, lévai, verébelyi, komáromi, dunaszerdahelyi, vágsegyesi, galántai, somorjai, modori, nagyszombat, galgóczi, nyitrai, taposányi és aranyosmaróti járásokban szabad paprikát termelni. Ebben a 18 járásban a földművelésügyi minisztérium összesen 873 hektár, vagyis 1756 holdnyi területen engedélyezte a kereskedelmi célokra szolgáló paprika termelését.

— A Nagyszallói Ref. Ifjúsági Egyesület farsangi estélye nagy sikerrel zajlott le a község vendéglőjében. Színpadra került Tóth Ede: Fajú rozsza c. népszínműve. Balázs Lajos, mint Földi Gáspár, Szántó Pál, mint Gonosz Pista eredeti tősgyökeres magyar parasztot vitték a színpadra. Szép színésztehetséget árultak el: Szilvás Lajos, Konecz Jolán, Bera Gyula, Szőr Ágnes, Csónka Bözsi, Ku'csár Margit. Nagy Lajos, mint Göndör Sándor a fajú rozsza kítőnöt alkotott, ugyancsak partnerei Ferenc Bözsi, mint Földi Rózi és Komáromi Jolán, mint Földi Boris nagy átérzéssel előadott énekszámait élvezettel hallgatta a közönség. Bera Lajos, Balog János és Kósa Ferenc, mint cigányok humoros alakításukkal neveltették meg a közönséget. Földi János, Komáromi Gyula, Ferencz Lajos, Zsidó Irén, Szőr István, Balogh Gyula és Ördög Sándor sokban hozzájárultak a darab sikeréhez. A népszínművet Kömley László íg. tanító és Szecsi Sándor tanító rendezték.

— Az államadósságok igazgatósága fizes. A csehslóvák államadósságok igazgatósága közli, hogy a március 1-én esedékes 5 százalékos állampénztári utalványok előzetes beváltására már most betérjeszthetők a nevezett igazgatóság likvidatúrájához. Ezzel egyidejűleg betérjeszendők az összes eddigi szelvények is és a szelvényutalványok. Az államadósságok igazgatósága közli, hogy a március 15-én esedékes 3 százalékos állami törlesztési unifikációs kölcsön szelvényei előzetes beváltás végett március 15-től terjeszthetők be a nevezett igazgatóság likvidatúrájához. A március 1-én esedékes 5 százalékos állampénztári utalványok, továbbá a 3,75 százalékos állampénztári utalványok és az 1938 szeptember 1-én esedékes 3,75 százalékos állampénztári utalványok szelvényei előzetes beváltás végett a nevezett állam-

igazgatóság likvidatúrájához már most betérjeszthetők.

— Gyászír. Budapestről kaptuk a szomorú hírt, hogy özv. nagykánai Levatic Gusztávné, szül. Rimanóczy Mária, 83 éves korában, Budapesten elhunyt és f. hó 27-én nagy részvét mellett temették el a farkasréti temetőben. A megboldogult igazi mintaképe volt a régi lévai nagyszavonyoknak. Felesége volt néhai Levatic Gusztáv lévai ügyvédnek, aki a közéletben nagy szerepet játszott. Hosszu évtizedeken keresztül itt élt városunkban és élénk tevékenységet fejtett ki a társadalmunk minden jétékony megmozdulásában. A Lévai Nőegyletnek 1897-től 1904-ig alelnöknője volt és tevékenyen munkálkodott sz. Árvaház fenntartása érdekében. Farje halála után gyermekeihez költözött Budapestre és itt érte most a halála. A megboldogultban dr. hangai Szabó Gyuláné szül. Levatic Irén és özv. Hets Blánné szül. Levatic Mária édesanyjukat gyászolják.

KÖNYV UJDONSÁGOK!

Zilahy: A fegyverek visszazárának	31.20
Makky: Holttenger	30. --
Traven: A taliga	18. --
Aszlányi: Özöngár	22.50
Vicki Baum: A kaniér	13. --
Jávor: Szomorú vasnap	12. --
Horváth-Németh: A kegyenc	20.80
Priskly: Faravay (az almok szigete)	42. --

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedésben — Léva.

— A gazdasági gépek tulajdonosainak és azok családtagjainak balesetbiztosítása. Az 1911. évi XIII. t. c. 5. §-a értelmében a mezőgazdasági gépek tulajdonosai kötelesek az e gépekkel dolgozó összes munkást a mezőgazdasági munkások pénztáránál biztosítani. E rendelkezés előnyös volta arra vonatkozott, hogy némi balesetek előfordulásakor a kezelési, temetkezési stb. költségeket nem a géptulajdonos, hanem a pénztár volt köteles viselni. A pozsonyi országos hivatal 21590-14-987. sz. fennf. törvénnyel kapcsolatos új rendelkezése az ezen gépeknél dolgozó gazdákra és ezek családtagjaira is kiterjesztette a kötelező biztosítást Tandácsos, hogy az érdekelt kizsardák és illetékes jegyzőségek forduljanak, amelyeknek egyébként a vonatkozó hivatalos nyomtatványokat már elküldötték.

— A lévai járási magyar közművelődési testület f. hó 24-én este a városháza nagytermében a közönség nagy érdeklődése mellett tartotta meg utolsó népművelő estjét. Németh István László, a kiváló pozsonyi zeneszerző és zongoraművész a magyar népi zenéről tartott tartalmas előadást. Kiemutott a magyar népi zene mélyestellen kinécsere. Foglalkozott a nagy magyar népdalgyűjtők, Bartók Béla és Kodály Zoltán megbecsülhetetlen munkásságával. — Uján Vass László író a „Csehslóvákiai magyarság és Európa” címen nagy érdeklődés és figyelem mellett beszélt a magyarság aktuális problémáiról és európai helyzetéről. Ezzel az előadással a lévai járási magyar közművelődési testület befejezte az idei értekes előadásorozatát, melyre még visszavártunk.

— Dr. Heczió Kálmánnak Az esztergomi várbeli aszatások című a Pozsonyban és Érsekújvárott nagy sikerrel előadott tanulmánya a napokban jelent meg a Magyar Minerva januári és februári számaiban. A folyóirat kiadói hivatala (Pozsony, Segner u. 3) a tanulmányt tartalmazó két füzetet 6 K postabélyeg ellenében küldi meg az érdeklődőknek.

— A Magyar Minerva februári száma a napokban jelent meg érdekes tartalommal. Reményi József: Pozsonyi emlékeim. Tamás Lajos: Magános gázlampa. Kristály István: Esik a tavaszi eső. Takács Gyula: Rabkert. Mezey Gábor: Baumgarten-dj. Reményi József: Izenet. Kristály István: Ezüstkoszoru, gyöngyösbokrét. — Gondolatok. — Nyiresi-Tichy Kálmán: Cimege ur végzetes nyavassa. (2.) Florián Tibor: Agyak. Heczió Kálmán: Az esztergomi várbeli aszatások. — Gondolatok. — Tamásné Zsadányi Mária: Forrástól a tengerig. Farkas Geiza: A munkakialkalm központi kérdése. Krakovszky Lenke: Tartozás. W. Wimberger Anna: Néhány ószinte szó a magyar filmekről. Mezei Gábor, Reményi József és W. Wimberger Anna könyv- és filmkritikái. A havonként megjelenő folyóirat ára egész évre 30 korona. Kiadói hivatal Pozsony, Segner u. 3.

— Megjelent az Uj Élet februári száma. Az ifju katolicizmus szociális és világi nézeti folyóirata, a Kassán szerkesztett Uj Élet második száma változatos tartalommal jelent meg. A lap felüli kisebbségi életünk minden aktualitását, hozzászóló a világeseemények nagy zűrzavaraival. Bő tartalmat fényesebben bizonyítják a következő címek: Prohászka mondja Szent Imréről. Kérdések vonalán: Pellengér, — Jókai-szobor, — A Mesaryk Akadémia, — Nincs megállás. Dudás Kálmán: Ö. egyik község. Meskó Lajos: A magyar rokonság. Stekerjessy János: Az esztergomi várfeltárás. Dr. Pfeiffer Miklós: A szentek és azok segítéggül hívása. Gondos Sándor: Lélek fogyasztás. Szemle: Vándor vagy bujdosó. — A neodarwinizmus és igazság. — A népművelés szakszeleisége. — Jogtörténelmi vizsgák. A szenzációsan szerkesztett európai tekintélyű folyóiratnak csak 30 K az évi előfizetési díja. Kiadói hivatal: Rozsnyó, Masaryk tér 4.

— Az Apolló mozgóban ma d. u. 2 és 4 órakor népszerűségben utoljára megy a nagy sikert elért Krisztina királynő című monumentális történelmi film Greta Garbóval a főszerepben. Este Alotria című nagyszerű német filmet pergetik le. Ez a film az idény egyik legjobb filmje. A főszerepekben Renate Müller, Jenny Jugo, Adolf Wohlbrück játszanak. Szerdán és csütörtökön Vihar Gran Chaco felett című izgalmas repü ódrámát fogják bemutatni. Ez a csodálatosan szép és érdekes film az önfeláldozás és az igaz szeretet nagy filmje. Főszerepek Jack Holt, Mona Barrio, Antonio Moreno. — Pénteken szombaton és vasárnap (március 5, 6, 7-én) az idény egyik legnagyobb filmét, a Tarzan és életparja című gyönyörű filmregényt mutatják be. Az óserdő közepén létező küzdő embérről nagy heroiikus harcát látjuk a mindent megváltó nagy szerelemért. A Tarzant Jonny Weissmüller játssza.

— Az Orient mozgóban ma délután népdaladás keretében szenzációs artista drámát, a Varietét pergetik le. A főszerepeket

Aibert Haas és Annabella játsszák. Este utoljára a Keresztesek című nagysikerű filmet fogják előadni. A főszerepet Loretta Young alakítja és a drámának több mint 50.000 szereplője van. Márciust 1-én és 2-án Kulich Naninka házassága című kedves, szép énekes vígjátékot mutatják be. Ez a film mely Ignát Hermann regényéből készült, a hazai filmyártás egyik legszebb alkotása. Zenéjét Dobeš József szerezte. A főszereplők Antonia Nedošianská és Jára Kohout. Március 5-7-ig az idei szezon legnagyobb filmét, a Kleopatrát fogják bemutatni.

Adakozzunk

a Jókai-szoborra!

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

Komáromi Kath. Legény Egylet—Juventus 5:4 asztali teniszmérkőzés, a fáradsággal küzdő lévaiakkal szemben a szerencsésebb komáromiak nyertek meg. A mai revanche mérkőzést minden bizonnyal a Juventus fogja megnyerni. Részletes eredmények: Zelezny—Kaltanekker 3:0, Kádár—Zsentek—3:0, Várady—Lovászy 3:0, Nyíri—Belezny 0:3, Szumrák—Lóránt 1:3, Baranya—Langszald 0:3. Férfi páros: Várady, Kádár—Zsentek, Lóránt 3:0, Nyíri, Szumrák—Belezny, Kaltanekker 0:3, Baranya, Zelezny—Langszald, Lovászy 1:3, az előlállók a Juventus játékosai voltak.

Ma d. e. 10 órakor az LTE pályán két kapus futball nagy tréninget tartanak az LTE csapatai.

Vas Jenőt a déli kerület választmánya, az intéző bizottságba választotta.

Az SK Levice vasárnap tartotta közgyűlését és a következő tisztikart választotta: Diszelnökök Borecky ezredes, Cebák törzskapitány, prof. Kozák, Lisy ig. Mischá, Pokorny, dr. Ravasz, dr. Suchy, dr. Vidlička. Ügyvezető elnök: Palkovich törzskapitány, alelnökök: Mlynárik, Vesely, titkár: Ambro, csapatvezető: Bujna, ifjúsági vezető: Schmidt-Fajlik, számvizsgálók: Smida, Hentz, pénztárnok Marenčák, segédpénztárnokok: Holy és Boros, könyvelők: Kukura, Pančák, szertáros: Drenka, jegyző: Fiax és 23 tagú választmány. A közgyűlés a futball szakosztály vezetésébe elnöknek Otyпка törzskapitányt, intézőnek Hanzlikot, jegyzőnek Lieskovskyt és 16 tagú választmányt delegált.

Az LTE uszó és vízpoló szakosztálya a múlt évben dr. Grosz Imre vezetése mellett működött, a tréneri teendőket Kvitt Lajos, az adminisztrációt Link Tibor végezték. Léván Komáromot a vízpolóban legyőzték, míg az uszósámokban az LTE versenyzői vereséget szenvedtek. A komáromi revanche mérkőzésen éppen fordított volt az eredmény, mert az LTE az uszó számokban győzött, míg a vízpolóban a szokatlan pályán vereséget szenvedett. Tekintve, hogy a bajnokságok későn voltak, azon már az LTE nem vett részt. Az uszósámoktól igen kiváló anyaggal rendelkezik, úgy a férfiaknál, mint a nőknél és különösen a fiatalok között van egy-két egészen jó tehetség, akik megfelelő tréningek után elsőrangú eredményeket foghatnak majd elérni.

Jön a tavasz, a természet újraébredését jelenti, ne hanyagolja el gyümölcsfáit és szőlőjét. Az összes permetező anyagok és gazdasági cikkek raktáron. Dendrin és neodendrin, Poksin, Sotar, dohánykivonat, urániazöld stb. valódi minőségben. Kizárólagos egyedárusítás PICK ENDRE Medicinal Drogeria.

Vetőmugtól függ a gazda jóléte, miért is várakozás elkerülése végett már most küldje a vetőre szánt gabonáját tisztítás végett Ungár Sándor kiskáljai vetőmagtisztító üzemébe.

Hölgyek figyelmébe! Mindenki megfordul ön után, ha parfüm, kölni és puderét Ph. Mr. PREISICH drogeriában szerzi be.

Jótekonyság.

A **Fiataliságot Védő Egyesület** konyhájára a következő ajándékok érkeztek: Lichky Elek 30 kg szilva, Gambati Testvérek 5 kg szilva, Protestáns Nőegylet 100 K, Adler Emilné 50 K, dr. Prinsner Gyuláné 50 K.

Az adományokért a fentvezetett egyesület elnöksége ezután is hálás köszönetet mond.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Ákosi László és Dohány Julia fia László. — Bura Sándor és Lehotka Irma fia Balint és Sándor (l. írek). — Kacian Sándor és Porubszky Ilona fia István.

Házasságok. Vecsei László Ágoston ref. Bottlik Irma ref.

A Bars heti rádió műsora:

Vasárnap

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 14.15 Mezőgazdasági előadás. 18. Előadás a Mintafaluról. 18.20 Vonósnyegyes. 22.25 Küllügi negyedóra.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10. Ref. Istentisztelet. 11. Rk. mise. 12.30 Operaházi zk. 13.45 Rádiókrónika. 14. Hanglemek. 15. Gazdasági tanácsadó. 15.50 Hangverseny. 16.30 Előadás a szövetkezetekről. 17. Pertis Pali cigányzenekara. 17.55 Vidám negyedóra. 18.15 Osztrák hangverseny. k. zene. a Vigadó nagyszínház. 17.15 „A szamizsma” előadás. 19.45 „Keringő és szerelem” hangjáték 3 részben. 21.35 Hírek. 22. Lakatos Vince cigányzenekara, Kalmár Pál énekével. 23. Kertész M. jazzzenekara.

PRAHA. 17.35 Tarka dalos, zenés est. 19.05 Lemezek. 19.30 Rádiózenekar. 23.30 Lemezek.

WIEN. 11.45 Szimfonikusok. 12.55 Hangv. 15.40 Vonósnyegyes. 17. Rádiózk. 16.20 Kabaré. 20.10 Zongorahangverseny. 22.30 Jazz.

Hétfő

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. Peéry Rezső előadása. 18.15 Magyar népdalgyűjtés Szlovénok, előadás zenés szemelvényekkel.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Éneknyegyes. 12.45 Hírek. 13. Rendőrzene. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Jazz-zene. 17.35 Zenés részletek „A primadonna férje” c. filmből. 18. Előadás. 18.30 Rácz József cigányzenekara. 19.30 Két elbeszélés. 22. Filharmoniai Társaság hangversenye. 21. Hírek. 22.20 Hanglemek. 23.05 Sára Elemér cigányzenekara. 0.05 Hírek.

PRAHA. 17.30 Zongorahangv. 18.55 Lemezek. 19.25 Katonazenekar.

WIEN. 12.20, 13.10, 14.16 Lemezek. 17.45 Hegedűjáték. 20. Voralbergi est. 21. Bécsi szimfonikusok. 22.20 Hangverseny.

Kedd

BRATISLAVA. 8.05 Iskolarádió. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. Előadás Arany Jánosról. 18.10 Magyar dalok. 18.30 Munkásnegyedóra.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Csorba Gyula cigányzenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Hangverseny. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17. Előadás. 17.25 Hanglemek. 18.35 Felolvasás. 19.05 Magyar nóták két zongorán. 20.10 Közvetítés a Szegedi Városi Színházról „Ninon szerelme” operett 3 felv.-ban 11 képpben. 21.15 Hírek. 22.45 Óreg cigányprimások zenekara.

PRAHA. 17.30 Hegedűjáték. 18.20 Hangverseny. 19. Lemezek. 20.30 Hangjáték. 22.20 Vonósnyegyes.

WIEN. 12. Zene. 14, 16 Lemezek. 17.25 Énekhangv. 17.45 Zongorahangv. 19.10 Házizene. 19.25 Opera. 22.0 Bécsi zene.

Szerda

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. Előadás. 18.10 Zongorahangv. 18.35 Sportszemle.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Hanglemek. 12.30 Hírek. 13.30 Szalonzene. 16.15

VALUTAARFOLYAMOK

Bármegyei Népkain Levice, jelentése

	febr. 20-án	febr. 27-én
100 pengő — — —	566 50	571 50
100 osztrák schilling —	541 50	541 50
1 angol font — — —	142 85	142 85
1 amerikai dollár —	28 80	28 80
100 svájci frank — — —	684 50	684 —
100 francia frank — — —	185 80	186 15
100 líra — — — — —	141 10	141 60
100 német márka — — —	707 —	720 50
100 dinár — — — — —	64 20	65 45
100 lei — — — — —	18 15	18 40

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérvünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni!

Üzletajtó 75x220 nagyságban, tükrözéssel és egy duplaszámnyu ajtó 130x255 cm olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Hálósobabutor használt, olcsón eladó, Honvéd u. 40 alatt. 221

Különbejárato butorozott szoba kiadó, Schoeller 20. szám. 222

Kiadó ház szoba, konyha, speiz, veranda és kerttel, IX. utca 25. 223

Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17. Előadás. 17.30 Lendvai Józsa cigányzenekara. 18.20 Előadás. 18.40 Észte énekhangv. 19.15 Gál Gyula klasszikus előadása. 20. Zongorahangv. 20.30 Küllügi negyedóra. 20.55 Hírek. 21.15 Magyar Imre cigányzenekara. 22. Operaházi zk. 23.30 Tánclemezek.

PRAHA. 16.40 Muzsik szalonnyegyes. 17.50 Lemezek. 19.20 Jazz. 20.20 Dalok. 21. Filharmonikusok. 22.20 Fok-zenekar.

WIEN. 12, 14, 16 Lemezek. 17.20 Dalok. 20.15 Rádiózenekar. 22.20 Vonósnyegyes. 23 Lemezek.

Csütörtök

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. Női negyedóra. 18.10 Hangverseny. 18.30 Közgazdasági negyedóra.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Szalonzene 12.05 Hírek. 13.30 Suki Tóni cigányzenekara. 16.15 Előadás a háztartásról. 16.45 Hírek. 17. Művészeti tanácsadó. 17.30 Zongorahangv. 18.05 „Edes anyanyelvünk” előadás. 18.35 A borak dicserése. 19.20 Operaház előadása „A végzet hatalma” opera 3 felv. 20.50, 22 Hírek. 23.10 Lakatos Tóni cigányzenekara.

PRAHA. 17.15 Puskin-dalok. 20.45 Hangképek. 21. Rádiózenekar.

WIEN. 12, 14, 10, 16 Lemezek. 17.40 Hangverseny. 19.25 Éneknyegyes. 20. Dráma. 22.20 Lemezek.

Péntek

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. Beszámoló a hétről. 18.10 „Masaryk hitvallása” felolvasás. 18.30 „Masaryk mint szociológus” előadás.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Szimfonikus zenekar. 12.30 Hírek 13.30 Hanglemek. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17. Előadás. 17.30 Kiss Józsa és cigányzenekara. 18.40 Csevegés. 19.05 Énekhangverseny. 20.10 Irodalmi est, közvetítés a Zeneművészeti Főiskolából. 21.50 Hírek. 22.10 Szalonzenekar. 23.35 Jazz-zenekar.

PRAHA. 17.15 Vonósnyegyes. 19.10 Dalok. 20.30 Hangjáték. 21.30 Zongorahangv.

WIEN. 12, 14, 16 Lemezek. 17.25 Hangverseny. 19.25 Rádiózk. 20.50 Szimfonikusok. 22.20 Zene.

Szombat

BRATISLAVA. 10.10, 14.05, 22.15 Hírek. 18. „A világ szava T. G. Masarykrol” montázs.

BUDAPEST. 6.15 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Hanglemek. 12.30 Hírek. 13.30 Zongorahangv. 14. Hegedűjáték. 16.15 Messe. 16.45 Hírek. 17. Szalonzene Szedő Miklós dr. énekével. 18. Mit üzen a rádió? 18.30 Jazz-zene. 19.40 „A szókimondó aszszonyság” vígjáték 3 felv. 21.15 „Szent István” Óreg Diák Egyesület műsoros estje. 22.10 Hírek. 22.25 Bura Sándor cigányzenekara. 23. Budapesti Hangverseny Zenekar.

PRAHA. 11.05 Szalonnyegyes. 13.30, 22.20 Lemezek. 22.35 Táncczene.

WIEN. 12. Zene. 13.15, 14, 16.55 Lemezek. 18.10 Népdalok. 19.10 Operett. 22.20 Énekhangv. 22.50 Tánclemezek.

Belvárosban 2 szoba, folyosó és konyhából álló lakás április 1-től kiadó. Cim a kiadóban.

Leghorn költőjás állandóan kapható az Erzsébet malom farmánál. Törén. Megrendelések Léván, a Bati utcai 2. sz. alatt lévő irodába, vagy a főrei irodába küldendők.

Szőlők telepítését, saját oltványokkal, Berlandieri és Ripária alanyok kiváló csemege és borfaj gyökerez oltványok szállítását készpénz garanciával vállalja: Geleta, okl. szőlész, Šahy. Megrendelhető az egyesült párt irodájában is. Masaryk utca 8.

HANGOS APOLLO MOZGÓ
HETI MŰSORA:

Február 28-án, vasárnap délután 2 és 4 óra nagy NÉPELŐADÁS!
GRETA GARBO,
JOHN GILBERT
legjobb szerepükben: a

KRISZTINA KIRÁLYNŐ
c. monumentális történelmi filmben. Kiváló rendezés.

Ma, vasárnap este 6 és 8 óra az idény legnagyobb filme, filmgyártás gyöngye, WILLY FORST mesteri rendezésében:

ALLOTRIA

Főszereplők:
Renate Müller, Jenny Jugo, Adolf Wohlbrück, Heinz Rühmann és Hilde Hildebrand.

Március 3- és 4-én, szerdán és csütörtökön este 8 óra izgalommal teli, elejétől végig lebilincselő repülődráma:

Vihar Gran Chaco felett

Az önfeláldozás és őszinte szeretet nagyfilme. Főszereplők:
Jack Holt, Mona Barrieo, Antonio Moreno

Március 5-én, pénteken este 8 óra
Március 6-án, szombaton este 8 óra
Márc. 7-én, vasárnap este 6 és 8 óra
DZSUNGEL-FILMUJDONSÁG!!

TARZAN ÉS ÉLETPÁRJA

Harc az őserdő vadállataival a létért. Mesés, festői természetfelvételek, kifogástalan rendezés. - Főszereplők:

JOHNNY WEISSMÜLLER,
MAUREN O' SULLIVAN

Motorkerékpár jókarban levő, eladó. Megtekinthető Bottka utca 22.

Bérbeadó fél hold szántóföld az öregvágóhidnál. - Megtudható: Perc utca 21.

Ladányi utca 25. számú ház nagy kerttel és udvarral. Bővebbet: Csuvára, Hurban utca 26.

Uj ház, Jókai utca 22 eladó, 5 szoba, beköltözhető. Ugyanez bérbeadó is. Bővebb felvilágosítást ad: Komlós, ingatlan forgalmi iroda, Komarno.

Ház eladó, évtizedek óta fennálló üzlethelyiséggel. Bővebbet: Knapp drogériában.

Egy szoba kiadó. Vágóhid u. 2-a Pákozdy Béla

Egy szoba, konyhás lakást keresek. Cim a kiadóban.

Eladó Vágóhid u. 17. számú sarokház. Érdeklődni lehet: Bottka u. 18. szám alatt.

Egy szoba kiadó március 15-től, Koháry utca 40.

Kiadó! Utcai 2 szobás lakás és szoba, konyha udvarban. Koháry u. 18.

Eladó ház Alsószeccsén jó állapotban lévő gazdasági lakóház tehermentesen szabadkézből. Özv. Kemény Jónásné, Alsószeccse.

ÜZLETNYITÁS!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Léván, Szepessy utca 20-ik számú házban

butor raktárát

nyitottunk. Mielőtt lakását berendezné, saját érdekében fáradjon el hozzánk és vetelkényszer nélkül győződjön meg, hogy nálunk a legmagasabb igényeknek is megfelelő butort, eddig még nem tapasztalt olcsó áron vásárolhat. Teljes lakberendezéseket rendelésre is készítünk.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

KISS TESTVÉREK
MŰBUTOR-ASZTALOSOK.

Nem szabad

radiot vásárolni

csak ott, ahová a bizalma viszi!!!

A legrégebbi radio-szaküzlet

RADIO-CENTRAL
KERN TESTVÉREK

áruháza, Léván. Alapított 1881.

VÉDEKEZZEN

idejében
a gyümölcsfák kártevői ellen!

Gyümölcsfa karbolineumok, Dendrin, Neodendrin, Mixdrin, Sulfomag, Arsulmag, Herbar, Poksin, stb. permetezőszerek, Sotor, hernyóenyv, ojtóviasz, rézgálic, rézkénpor, raffia, műlép, és méhészeti szerszámok, kerti pázsítfűmag állandóan raktáron. Gyümölcsfa védelmi szaktanácsokkall készséggel szolgálunk.

BAROSKA, LEVICE

KÁLNAI UTCA 3. TELEFON 130.

JAWA SERVICE!

Minden házba egy Pfaff varrógép

Kedvező fizetési feltételek!

Az összes gyártmányú kerékpárok nagy választékban!!

Halászlé és vadászati cikkek!

Gramofonok és lemezek!

Legújabb felvételek!

Lőpor és robbantószer áruja!

AZ ORIENT MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap, február 28-án délután 2 és 4 óra rendkívüli szenzációs népelőadás! Izgalmas dráma az artisták életéből!

VARIETÉ

Főszereplők: HANS ALBERS, ANNABELLA, ATTILA HÖRBIGER

Március 1 és 2-án a hazai filmgyártás egyik legjobb alkotása, Ignát Herman híres regénye nyomán készült enekes vigjáték:

KULICH NANINKA HÁZASSÁGA
Rendező: V. Slavinsky. Zene: Josef Dobeš. Főszereplők: Antonie Nedošinská, Jára Kohout, V. Borský, T. Pištěk, Helena Buschová

Febr. 28-án, vasárnap 6 és 8 óra utoljára a nagyszerű film:

KERESZTESEK

Rendező: Cecil B. de Mille. Főszerepekben: LORETTA YOUNG, Henry Wilcoxon, Ian Keith, Joseph Schildkraut és 50,000 statisztá

Március 5-7-ig **KLEOPATRA**

Bars megyei Népbank R. T. Levice zárszámadásai 1936 dec. 31-én.

AKTIVÁK		MÉRLEGSZÁMLA				PASSZIVÁK					
		Ké	h	Ké	h			Ké	h	Ké	h
1	Pénzkészletek, azonnal esedékes követelések és csehszlovák áll. pénztárjegyek - - - - -			15,823.424	—	1	Befizetett részvénytőke (25.000 drb. részvény egyenként 200.— Ké név-értékben - - - - -			5,000.000	—
4	Váltók: - - - - -			44,691.875	—	2	Tartalékok:				
5	Értékpapírok:						a) Az alapszabályok szerint kötelezők:				
	a) csehszlovákok:						1) általános tartalékalap az alapszabályok 26. §-a szerint - -			4,200.000	—
	1) Csehszlovák Nemzeti Banknál elzálósíthatók	2,127.208	55				b) Önkéntesek:				
	2) A csl. tőzsdén jegyzettek	116.628	—				1) osztalék tartalék - - - - -	28.974	40		
	3) egyebek - - - - -	127.100	—	2,370.936	55		2) stabilizációs tartalék - - -	2,100.000	—		
6	Consortionális értékpapírok - -				10.000		3) Váltóköv. beállható veszteségek különleges tartaléka - - -	500.000	—		
7	Adósok:						4) folyószámla követeléseknél beállható veszteségek különleges tartaléka - - -	620.000	—	3,248.974	40
	b) folyószámlaadósok 50.934.768.40 ebből adósok, kik egyszerűsmind hitelezők is					3	Nyugdíjalap - - - - -			1,800.924	90
	3.580.006.55	47,354.761	85			6	Betétek:			84,329.274	20
	c) jelzálogos kötelezvény kölcsönök - - - - -	7.515.874	75	54,870.636	60	7	Hitelezők:				
9	Ingtatlanok és leltár:						a) pénzügyi betétek - - - - -	723.266	55		
	a) saját cétra szolgáló ingatlanok - - - - -	3,105.000	—				b) folyószámlabetétek 23.542.397.25 ebből hitelezők, kik egyszerűsmind adósok is 3.580.006.55	19,962.390	70	20.685.657	25
	b) leltár - - - - -	103.000	—	3,208.000	—	9	Ki nem fizetett szelvények:				
11	Átmeneti aktívák:						b) saját kibocsátású részvények után - - - - -			31.814	40
	a) nyugdíjalap értékei - - - - -			285.337	50	10	Átmeneti passzívák - - - - -			1,110.515	40
						13	Tiszta nyereség:				
							a) áthozat a múlt 1935. évről -	91.659	20		
							b) a folyó 1936. év eredménye -	761.389	90	853.049	10
				121.260.209	65		Viszleszámitoló obligó - - - - - nincs				
							A bank által nyújtott garanciák			121.260.209	65
							Ké 5,745.249.50				

VESZTESÉG

EREDMÉNYSZÁMLA

NYERESÉG

VESZTESÉG		EREDMÉNYSZÁMLA				NYERESÉG					
		Ké	h	Ké	h			Ké	h	Ké	h
1	Kamatok:					1	Nyereség-áthozat az elmúlt 1935. évről - - - - -			91.659.	20
	a) könyv- és folyószámla betétek után - - - - -	3,588.291	65			2	Kamatok:				
	c) egyebek - - - - -	26.977	50	3,615.269	15		a) értékpapírok után - - - - -	66.447	75		
2	Kiadások:						b) váltók után - - - - -	3,808.149	85		
	b) dologi igazgatási kiadások -	482.220	50				c) követelések és bankbetétek után - - - - -	4,044.884	75	7,919.482	35
	c) személyi igazgatási kiadások -	1,737.558	25	2,219.778	75	3	Jutalékok - - - - -			109.650	35
	A személyi kiadásokból a szolgálati szerződésekért járó törvényes illeték alá tartozik Ké 1,688.586.36					4	Különbéle nyereségek:				
3	Adók, illetékek és törv. járulékok:						a) valutákon - - - - -	53.152	30		
	a) kereseti adó 1936. évre és tartalék 1937. évre - - - - -	1,033.329	55				b) egyebek - - - - -	38.390	—	91.542	30
	b) egyéb adók és illetékek - -	55.007	15								
	c) a „Különleges alapra“ fizetett törvényes járulékok - - - - -	75.000	—	1,163.336	70						
4	a) Leírások:										
	I. ingatlanoknál - - - - -	88.584	—								
	II. leltárnál - - - - -	42.499	50	131.083	50						
	b) Tartalékolások:										
	I. nyugdíjalapra - - - - -			200.000	—						
5	Különbéle veszteségek:										
	a) követeléseknél - - - - -			29.817	—						
6	Tiszta nyereség:										
	a) áthozat az elmúlt 1935. évről	91.659	20								
	b) a folyó 1936. év nyeresége -	761.389	90	853.049	10						
				8,212.334	20					8,212.334	20

AZ IGAZGATÓSÁG.